

ARBEIDSRECHTBANK VAN BRUSSEL

2de kamer —openbare zitting van A C, tau cat. tot4

VONNIS

A.R. nr. 23924/96
arbeidsovereenkomst - bediende

tegensprekelijk vonnis

Rép.nr 07/ C3 657

IN DE ZAAK:

De heer J. H, te 1000 Brussel;

eisende partij, vertegenwoordigd door Meester D. U, advocaat, met kantoor te 1000 Brussel,

TEGEN:

De G..., vennootschap van openbaar nut onder de vorm van een naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel gevestigd te 1050 Brussel

verwerende partij, vertegenwoordigd door Meester B. VH & Meester K. VDE loco Meester J. VDE, met kantoor te 1050 Brussel

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gelet op de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek;

Gelet op de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;

Gelet op de gedinginleidende dagvaarding betekend op 30 juli 1996 door gerechtsdeurwaarder B. VH, te 1050 Brussel;

Overwegende dat de verzoeningspoging overeenkomstig artikel 734 verricht werd maar tot geen resultaat leidde;

Gelet op de conclusies voor verweerster op 14 september 1999;

Gelet op de conclusies voor eiser op 8 maart 2005;

Gelet op de aanvullende conclusies voor verweerster op 17 oktober 2005;

Gelet op de aanvullende conclusies voor eiser op 13 december 2005;

Gelet op de beschikking overeenkomstig artikel 747 2 van het Gerechtelijk Wetboek op 12 mei 2006;

Gelet op de syntheseconclusies voor verweerster op 24 juli 2006;

Gelet op de syntheseconclusies voor eiser op 25 augustus 2006;

Gehoord de partijen in hun middelen en beweringen ter openbare terechtzitting van 19 januari 2007, waarna de debatten werden gesloten;

Gelet op de door partijen neergelegde bundels;

I. VOORWERP VAN DE VORDERING.

De vordering van eisende partij strekt ertoe verwerende partij te horen veroordelen tot betaling aan eisende partij van volgende bedragen:

436.422,76 € ten titel van opzeggingsvergoeding,

20.577,74 € ten titel van vakantiegeld dienstjaar '94, vakantiedienstjaar '95,

19.736,28 € ten titel van vakantiegeld dienstjaar '95,

7.982,75 € ten titel van eindejaarspremie,

24.789,29 € ten titel van een schadevergoeding,

alle bedragen te verhogen met de wettelijke en de gerechtelijke intrest.

Tevens strekt de vordering ertoe verweerster te horen veroordelen tot afgifte van de loonbescheiden met betrekking tot deze bedragen, op straffe van een dwangsom van 2.500 € per ontbrekend document.

Ondergeschikt vordert eisende partij dat diezelfde bedragen als schadevergoeding zou worden verhoogd met de gerechtelijke intrest, voor zover zou worden geoordeeld dat eisende partij geen bediende is.

Eisende partij vordert de veroordeling van verweerster tot betaling van de kosten van het geding.

Tenslotte vordert eisende partij dat huidig vonnis uitvoerbaar zou worden verklaard bij voorraad.

Verwerende partij besluit tot de onbevoegdheid ratione materiae van deze rechtbank, de ontvankelijkheid en de ongegrondheid van deze vordering.

IL DE FEITEN.

Bij wet van 2 april 1962 betreffende de Fmaatschappij en de Gmaatschappijen werd de Nationale Imaatschappij (thans Fmaatschappij) opgericht.

Luidens artikel 4 § 2 van de wet van 2 april 1962 zijn de gewestelijke investeringsmaatschappijen vennootschappen van openbaar nut, gesticht onder de vorm van een naamloze vennootschap.

Hetzelfde artikel bepaalt dat voor al wat niet uitdrukkelijk door de wet geregeld is, de bepalingen betreffende de handelsvennootschappen van toepassing zijn op de gewestelijke investeringsmaatschappijen, waarvan de daden geacht worden daden van koophandel te zijn.

De G...voor het Brusselse Gewest werd opgericht bij koninklijk besluit van 21 oktober 1980 (B.S. 18 december 1980) tot oprichting van de G...voor het Brusselse Gewest en tot vaststelling van haar eerste statuten.

Het oprichtingsbesluit van 21 oktober 1980 bepaalt ondermeer:

"Artikel I.

Er wordt een vennootschap van openbaar nut, als naamloze vennootschap onder de benaming G... voor het Brusselse Gewest opgericht. De statuten van de maatschappij, gevoegd bij dit besluit, worden goedgekeurd. Elke wijziging aan de statuten dient door koninklijk besluit bekrachtigd te worden.

Artikel 2.

In alle organen van de G... voor het Brusselse Gewest zullen twee taalgroepen gevormd worden voor dewelke de verhouding twee derde franstaligen en een derde nederlandstaligen zal worden toegepast.

Artikel 5.

De voorzitter van de Raad van Beheer en de afgevaardigde-beheerder-ondervoorzitter moeten tot een verschillende taalgroep behoren. Dit zal eveneens het geval zijn voor de directeur-generaal en voor de adjunct directeur-generaal.

In elk geval, zullen de voorzitter en de directeur-generaal tot een verschillende taalrol behoren.

Artikel 6.

Alle beslissingen van de beheersorganen, zowel interne als externe, moeten geacteerd worden en vereisen de handtekening van een verantwoordelijke van elke taalgroep."

De G...voor Brussel werd als naamloze vennootschap opgericht bij akte van 15 februari 1984.

De statuten werden meermaals gewijzigd, onder meer bij akten van 8 juni, 6 december en 21 december 1990, van 10 april en 7 mei 1991, van 30 september 1991 en laatst bij akte van 4 augustus 1995, verleden voor notaris O. D, gepubliceerd bij uittreksel in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad van 1 september 1995.

Het beheer van de G... wordt thans als volgt geregeld door artikel 20 van de statuten:

"De G... wordt door een Raad van maximum twintig leden bestuurd.

De algemene vergadering verkiest de leden van de Raad van Bestuur als volgt:

1, vijftien leden uit de dubbele lijst van vijftien kandidaten, voorgedragen door de Executieve van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, rekening houdend met de voorstellen van de aandeelhoudende financiële instellingen bedoeld artikel 12, laatste alinea, elk een aantal kandidaten voorstellend in verhouding tot hun aantal aandelen in het maatschappelijk kapitaal. Tien kandidaten zijn van de Franse taalrol en vijf van de Nederlandse taalrol.

2. Maximum vijf leden op voorstel van de andere aandeelhouders. Teneinde een kandidaat te kunnen voorstellen, moet de aandeelhouder minimum 5 % van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen.

De voorzitter en de afgevaardigde-bestuurder ondervoorzitter worden benoemd ontslagen bij besluit van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

Op 1 augustus 1967 trad eiser in dienst als stagiair-adjunct inspecteur van Financiën bij het Ministerie van Financiën, alwaar hij een jaar nadien benoemd werd in vast statutair verband.

Op 11 februari 1972 werd hij gedetacheerd bij het Kabinet van de Staatssecretaris voor Streekeconomie.

Op 1 juni 1972 werd eiser door de Regering belast niet de opdracht van "adviseur bij het Plan" — Gewestelijke directie Brabant, alwaar hij zijn eerste mandaat van negen jaar effectief opnam op 1 augustus 1972.

De daaropvolgende mandaten werden klaarblijkelijk eveneens erkend en hernieuwd als "opdrachten van algemeen belang", met dien verstande dat eiser steeds in zijn stand van dienstactiviteit is gebleven bij het Ministerie van Financiën, met behoud van recht op bevordering qua loopbaan en van verhoging in wedden.

Bij koninklijk besluit van 1 maart 1984 werd eiser voor de eerste maal aangewezen voor het uitoefenen van het mandaat van afgevaardigde bestuurder en ondervoorzitter van G... met ingang van 1 maart 1984.

Zijn zesjarig mandaat van ondervoorzitter werd voor de laatste maal hernieuwd bij besluit van de Executieve (thans: Regering) van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest op 24 oktober 1991.

Ondertussen werd hem eveneens voor het laatst het mandaat van bestuurder van de G... verleend bij beslissing van de algemene vergadering van 30 september 1991, dit op voordracht van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (Executieve).

Eiser was bijgevolg enerzijds lid van de Raad van Bestuur, in die hoedanigheid benoemd door de algemene vergadering van de G..., na voordracht door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, die meerderheidsaandeelhouder is van de G.... Anderzijds was eiser ook ondervoorzitter van de G..., mandaat dat hem rechtstreeks werd verleend krachtens artikel 20 van de statuten van de G... door de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en waarvan hem akte was verleend door de algemene vergadering van de G....

Van 1 maart 1984 tot 30 juni 1984 werd eiser betaald als ambtenaar (via de C...) van het Ministerie van Financiën.

Op 24 juni 1984 ondertekende eiser een arbeidsovereenkomst met de G..., en dit voor de functie beschreven als "afgevaardigd-beheerder" met ingang van 1 juli 1984.

Deze overeenkomst werd aanvankelijk afgesloten voor bepaalde duur (tot 7 maart 1990) doch werd nadien verlengd met zgn. "bijakten", waardoor de overeenkomst van onbepaalde duur is geworden. Vanaf 1 juli 1984 werd eiser niet meer betaald als ambtenaar van het Ministerie van Financiën, doch werd hij rechtstreeks betaald door de G....

In 1990 wordt de heer V aangeduid als voorzitter van de G....

In 1994 duiken spanningen op tussen eiser en de voorzitter, de heer V....

Er wordt aan eiser voorgesteld om de G... te verlaten.

Op 24 januari 1995 had immers een bespreking plaats op het kabinet van minister J. C, waarbij verzocht werd aan eiser om niet meer persoonlijk op de raden van bestuur aanwezig te zijn teneinde verdere conflicten in de leiding te voorkomen.

Bij schrijven d.d. 22 februari 1995 geeft eiser aan de minister J. C te kennen dat hij de G... niet zelf zal verlaten.

Bij aangetekend schrijven van 5 mei 1995, die eiser pas op 9 mei 1995 kon afhalen op de post, werd hem kennis gegeven van een brief van 4 mei 1995 aan minister G vanwege de heer V, met als bijlage de ontwerp-notulen van de Raad van Bestuur van 3 mei 1995, waarin wordt uitgehaald naar eiser wegens diens afwezigheid op de Raad van Bestuur, en waarin geen verwijzing is opgenomen naar diens toelichtende nota van 2 mei 1995. Er wordt voorgesteld om aan de algemene vergadering van 9 mei 1995 te vragen om eiser af te zetten.

Gelet op de afwezigheid van zijn raadsman heeft eiser zich op de algemene vergadering van 9 mei 1995 niet verdedigd tegen de intentie om hem te ontslaan.

De raadsman van eiser heeft daarop gereageerd met een aangetekende schrijven van 11 mei 1995 aan de heer V:

"Mijn cliënt overhandigde mij de aangetekende brief d.d. 5 mei 1995, die hij pas op 9 mei heeft kunnen afhalen op de post.

De inhoud van die brief heeft hem zozeer ontzet dat hij niet zonder mij vooraf te raadplegen aanwezig kon zijn op de Algemene Vergadering van diezelfde dag om 11 uur. Ik kon evenwel niet tijdig bereikt worden.

Die ontzetting vindt zijn reden in de motieven die worden aangehaald in het verslag van de raad van bestuur van 3 mei 1995 om aan de algemene vergadering voor te stellen om geen décharge te verlenen aan mijn cliënt. Dit verslag werd aan mijn cliënt toegestuurd als bijlage bij een brief aan Minister G dd. 5 mei 1995, waarvan u met de voormelde aangetekende brief een kopie aan mijn cliënt bezorgde.

Mijn cliënt wordt in dat verslag zwaar ten kwade geduid niet meer te zijn verschenen op de raden van bestuur. Het is evenwel op uw eigen verzoek — aangebracht tijdens een onderhoud op 24 januari 1995 op het kabinet van minister C in aanwezigheid van de heer VdG — dat mijn cliënt zich op de vergaderingen niet meer in persoon heeft aangeboden. Dit heeft u gevraagd om geen verdere conflicten meer te hebben zolang aan het tussen uzelf en mijn cliënt gerezen geschil geen bevredigend eind zou zijn gekomen. Mijn cliënt heeft dit trouwens ook bevestigd in onder meer zijn "aanvullende nota" d.d. 2 mei 1995 aan de raad.

Omwille van die vraag heeft mijn cliënt zijn contacten met de raad beperkt tot geschreven contacten. Indien uzelf of andere leden van de raad bij die nota's mondelinge toelichting van mijn cliënt wensten, dan had het daartoe volstaan om hem dit met zoveel woorden te vragen, of nog door uw verzoek om voorlopig afwezig

te blijven op de vergaderingen van de raad in te trekken.

Onaanvaardbaar is echter dat u het ingaan door mijn cliënt op uw verzoek voorstelt c.q. laat voorstellen als een zware tekortkoming van zijnentwege, en op grond van die onjuiste informatie aan de algemene vergadering het blamerende voorstel doet om geen decharge te verlenen aan mijn cliënt.

Het is bovendien onaanvaardbaar dat de raad zo voorstel doet op basis van een tenlastelegging, terwijl mijn cliënt niet de gelegenheid is geboden om zich daaromtrent te verantwoorden na een behoorlijke oproeping.

Hierbij wordt u dan ook verzocht en voor zoveel als nodig aangemaand om de overige leden van de raad evenals de algemene vergadering in kennis te stellen van het standpunt van mijn cliënt en om daaruit tevens de passende conclusie te trekken, te weten de intrekking c.q. herziening van de beslissing van de raad van bestuur van 3 mei 1995 en een mededeling daarvan aan de algemene vergadering.

Omwille van de inhoud van deze brief wordt hij u aangetekend en per gewone post verstuurd?'

De raadsman van de G... heeft bij brief van 29 mei 1995 geantwoord dat het verzoek om niet meer in persoon op de vergaderingen van de raad van bestuur te verschijnen, moest geacht worden een einde te hebben genomen na de melding van eiser dat hij de G... niet zou verlaten.

Het ontslag van eiser bleef pit.

In de maanden die daarop volgden bleven de verhoudingen tussen eiser en de heer V gespannen.

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering werd op 20 juli 1995 de principiële beslissing genomen nieuwe kandidatenlijsten voor te dragen voor het mandaat van bestuurder in de G..., alsook over te gaan tot de benoeming van een nieuwe voorzitter en vice-voorzitter binnen de G....

Op haar algemene vergadering van 4 augustus 1995 werd door het geheel der aandeelhouders van de G... overgegaan tot de benoeming van nieuwe leden van de Raad van Bestuur en werd eveneens akte genomen van de benoeming door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van de heer S. V als voorzitter van de raad van bestuur en de heer J. VdB als vice-voorzitter van de raad van bestuur.

Op 4 augustus 1995 werd eiser om 11 uur door de voorzitter van de raad van bestuur, de heer V en door de heer VDM, als nederlandstalige bestuurder, uitgenodigd voor een gesprek, in aanwezigheid van twee getuigen.

Eiser gaf hieraan geen gevolg, omdat, zo stelt hij, op zijn vraag om eveneens getuigen namens hem te mogen laten aanwezig zijn, negatief werd geantwoord.

Bij gerechtsdeurwaardersexploot van 4 augustus 1995 werd aan eiser een brief van 3 augustus 1995 betekend, waarin werd gemeld dat hij niet was voorgedragen als bestuurder door de Brusselse Regering, zodat de algemene vergadering hem op 4 augustus 1995 niet had herverkozen. Dit was, zo werd het geformuleerd in de ontslagbrief, "het einde van uw opdracht bij onze vennootschap". Eiser werd eveneens aangemaand alle zaken van de G... te restitueren.

Op 4 augustus 1995 werd de magnetische toegangkaart van eiser op het middaguur onbruikbaar gemaakt. Eiser kon bijgevolg na de middagpauze het gebouw niet meer betreden.

Zijn boekentas werd hem terugbezorgd. Hij vertoefde in de onmogelijkheid om zijn andere persoonlijke zaken mee te nemen. Ook de bedrijfswagen werd hem op 4 augustus 1995 ontnomen.

Eiser heeft een vordering tot schorsing en een beroep tot nietigverklaring ingesteld bij de Raad van State tegen de afzettingsbeslissingen, zowel wat betreft zijn mandaat als ondervoorzitter en afgevaardigd-bestuurder als tegen de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

In een eerste arrest van de Raad van State (nr. 60.976) van 19 november 2000 werd de vordering tot schorsing verworpen.

In een arrest nr. 132.915 van 24 juni 2004 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over het beroep tot nietigverklaring. Daarin werd beslist:

"Dat de betwisting in verband met de opzegging van de arbeidsovereenkomst van verzoeker en de G... niet tot zijn rechtsmacht behoort, overeenkomstig de artikelen 144 en 145 van de Grondwet".

Verder oordeelde de Raad van State wat het eerste en het tweede voorwerp van het beroep betreft, dat eiser niet meer doet blijken van een rechtens vereiste belang, zodat het beroep niet langer ontvankelijk is.

Eiser heeft na de beëindiging van zijn functie bij de G... zijn functie terug opgenomen als inspecteur-generaal bij het Ministerie van Financiën. Eiser ging over tot dagvaarding van verweerster op 30 juli 1996.

III. IN RECHTE.

Bevoegdheid van de arbeidsrechtbank.

Verweerster werpt de materiële onbevoegdheid van de arbeidsrechtbank op omdat er geen arbeidsovereenkomst zou bestaan tussen partijen.

Overeenkomstig artikel 578, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek behoren de geschillen inzake arbeidsovereenkomsten tot de volstreekte bevoegdheid van de arbeidsrechtbanken.

Opdat de arbeidsrechtbank materieel bevoegd zou zijn, volstaat het dat het voorwerp van de eis, zoals door eiseres gesteld, een geschil inzake arbeidsovereenkomsten is (zie Cass. 4 mei 1981, *R. W.* 1982-83, 147, noot).

Voor de bevoegdheid van de arbeidsgerechten volstaat het dus dat eiser zich beroept op het bestaan van een arbeidsovereenkomst, opdat de arbeidsrechtbank bevoegd zou zijn.

Dit is in casu het geval, zodat deze arbeidsrechtbank bevoegd is om te oordelen over het geschil dat tussen partijen is gerezen,

111.2. De grond.

111.2.1. Het bestaan van een arbeidsovereenkomst.

Stelling van partijen.

Eiser beroept zich op het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen hem en de G....

Verweerster betwist dat er tussen haar en eiser een arbeidsovereenkomst bestaat.

Verweerster roept in dat de toestand bij de G... statutair geregeld was *en* verwijst daarvoor naar artikel 1, ² van de arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978 en het K.B. van 13 november 1967 tot vaststelling van de administratieve toestand van de rijksambtenaren die met een opdracht belast worden.

Verder beroept verweerster zich op het principe van de herroepbaarheid *ad nutum* van het bestuursmandaat, dat zou beletten dat dit mandaat zou worden uitgeoefend in de vorm van een arbeidsovereenkomst.

Verweerster betwist verder dat eiser andere functies uitoefende dan deze van afgevaardigd-beheerder en ondervoorzitter.

Tenslotte stelt verweerster dat eiser geen bewijs levert van een band van ondergeschiktheid.

Stelling van de rechtbank.

I. geschreven arbeidsovereenkomst.

Eerst en vooral stelt deze rechtbank vast dat er een geschreven arbeidsovereenkomst neerligt, ondertekend op 24 juli 1984 tussen eiser en verweerster en dit voor functie beschreven als "afgevaardigd-beheerder" met ingang van 1 juli 1984, t.t.z. drie maanden na de toewijzing van het mandaat van afgevaardigd-bestuurder.

Deze overeenkomst, welke duidelijk als arbeidsovereenkomst wordt gekwalificeerd, was aanvankelijk afgesloten voor bepaalde duur tot 7 maart 1990, maar werd nadien verlengd met bijakten, waardoor de overeenkomst van onbepaalde duur is geworden.

Er is dus een duidelijke wilsovereenstemming tot stand gekomen tussen de G..., vertegenwoordigd door haar voorzitter en haar directeur-generaal enerzijds en eiser anderzijds.

Artikel 1 van de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978.

Verweerster stelt dat eiser tijdens de uitoefening van zijn functies bij de G... zijn statuut van ambtenaar met de graad van inspecteur-generaal bij het Ministerie van Financiën behield.

Het statutair karakter van eiser tijdens de uitoefening van zijn functies bij G... belet volgens verweerster het bestaan van een arbeidsovereenkomst, dit krachtens artikel 1, 2° van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Eiser kreeg als rijksambtenaar in actieve dienst verlof bij het Ministerie van Financiën voor het uitoefenen van een opdracht van algemeen nut, overeenkomstig het artikel van het KB van 2 oktober 1937.

De mandaten, dewelke eiser achtereenvolgens bij het planbureau en bij de G... uitoefende, werden erkend en hernieuwd als "opdrachten van algemeen belang", zodat zijn administratieve toestand bij het Ministerie van Financiën tijdens de uitvoering van zijn opdrachten bij de G..., beheerst werd door het K.B. van 13 november 1967 tot vaststelling van de administratieve toestand van de rijksambtenaren die met een opdracht belast worden. Dit K.B. werd opgeheven en vervangen bij het K.B. van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen.

Tijdens de duur van een opdracht, welke als van algemeen belang erkend is, is de ambtenaar dus met verlof. Het verlof wordt niet bezoldigd. Het wordt voor het overige met een periode van dienstactiviteit gelijkgesteld. De ambtenaar, die met de uitvoering van een algemeen belang erkende opdracht wordt belast, verkrijgt de verhogingen in zijn weddeschaal alsmede de bevorderingen waarop hij aanspraak kan maken, op het tijdstip waarop hij die zou verkrijgen of zou verkregen hebben, indien hij werkelijk in dienst was gebleven.

Uiteraard hebben deze bepalingen betrekking op de relatie eiser - Ministerie van Financiën en niet op de relatie eiser G.... Geen der voornoemde bepalingen staat in de weg dat de ambtenaar die met verlof is, een opdracht van algemeen belang uitoefent in dienstverband, zijnde verbonden door een arbeidsovereenkomst.

Naar analogie met wat in hetzelfde K.B. van 19 november 1998 inzake de loopbaanonderbreking van de ambtenaar (artikel 122) is bepaald, kan de ambtenaar tijdens zijn verlof een activiteit als loontrekkende uitoefenen. Noch het K.B. van 2 oktober 1937 noch het K.B. van 13 november 1967 staan het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen de G... en eiser in de weg.

III. Herroepbaarheid ad nutum van het bestuursmandaat.

Artikel 33 van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt:

"De vennoot die door een bijzonder beding van het contract van vennootschap met het beheer belast is, kan, ondanks het verzet van de overige vennoten, alle daden verrichten die tot zijn beheer behoren, mits dit geschiedt zonder bedrog.

Deze macht kan niet zonder wettige reden herroepen worden, zolang de vennootschap duurt; indien ze echter niet bij het contract van vennootschap, maar bij een latere akte verleend is, kan zij herroepen worden zoals een eenvoudige lastgeving."

Eiser bekleedde het mandaat van bestuurder bij de G..., met ingang van 1 maart 1984 en voor de laatste maal hernieuwd door de algemene vergadering van de G... van 30 september 1991. Dit mandaat is ad nutum herroepbaar. Het betreft de zuivere hoedanigheid van bestuurder en die in hoofdzaak betrekking heeft op het verrichten van rechtshandelingen.

De herroepbaarheid ad nutum van het bestuurdersmandaat sensu strictu raakt de openbare orde en belet dat dit mandaat wordt uitgeoefend onder de vorm van een arbeidsovereenkomst.

Het bekleden van een mandaat van bestuurder van een N.V. sluit de uitoefening van een andere functie onder het gezag van een orgaan of van een aangestelde van de vennootschap echter niet uit (Cass. 28 mei 1984, R. W 1984-85, 333, conclusies adv. Gen. H. LENAERTS).

De cumulatie van een arbeidsovereenkomst en een mandaat door een bestuurder van een NV is slechts mogelijk indien deze voor rekening van de vennootschap technische, commerciële of administratieve activiteiten uitoefent die duidelijk onderscheiden zijn van die welke voortvloeien uit zijn mandaat en indien hij zich voor de uitoefening van die onderscheiden activiteiten tegenover de vennootschap in een band van ondergeschiktheid bevindt (Arbh. Brussel 25 juni 1997, Soc. Kron. 1999, 186).

Als aanwijzing voor de dualiteit van de uitgeoefende functies komt de aard van de uitgeoefende functies in aanmerking alsmede de feitelijke omstandigheden waaruit de bedoeling van de partijen duidelijk kan blijken. De aangifte aan de sociale zekerheid voor werknemer, het onderscheiden loon en het feit dat de bestuurder na zijn benoeming zijn taak van bediende blijft uitoefenen, wijzen erop dat de bestuurder tevens bediende is (Arbh. Luik 6 februari 1975, *T.S.R.* 1976, 238).

Juridisch kan het gezag uitgeoefend worden door de raad van bestuur van de naamloze vennootschap (Cass. 12 november 1964, *Pas.* 1965 I, 254).

De band van ondergeschiktheid moet echter beoordeeld worden op basis van de feitelijke toestand, rekening houdend met alle feitelijke elementen van de zaak.

Een afgevaardigd-bestuurder van een NV kan het dagelijks bestuur van de vennootschap waarnemen krachtens een arbeidsovereenkomst (Cass. 28 mei 1984, *RM.* 1984-85, 333, cond. Adv. Gen. H. Lenaerts). Daartoe is vereist dat de bestuurder het dagelijks bestuur waarneemt onder het gezag van een orgaan, een andere bestuurder of een aangestelde van de vennootschap (Cass. 30 mei 1988, *LW.* 1988-89, 539).

De vraag rijst bijgevolg in casu of eiser naast zijn bestuursmandaat *sensu strictu* tegelijk verbonden was door een arbeidsovereenkomst waarbij hij, naast zijn eigenlijk bestuursfunctie, in het kader van die arbeidsovereenkomst ook uitvoerende taken uitoefende met een technisch, administratief, juridisch, boekhoudkundig of commercieel karakter.

Welnu, eiser leverde fulltime prestaties voor verweerster. Dit wordt door verweerster niet betwist en blijkt duidelijk uit de arbeidsovereenkomst waarin wordt gesteld dat de diensturen 7 uur 36 minuten per dag bedragen en dat deze door de werkgever worden bepaald in functie van de noodwendigheden van de onderneming.

Het feit dat eiser fulltime prestaties leverde wijst erop dat deze prestatie niet alleen betrekking hadden op zijn zuivere hoedanigheid van bestuurder die in hoofdzaak betrekking heeft op het verrichten van rechtshandelingen, doch dat eiser daarnaast eveneens belast was met uitvoerende taken van administratieve, juridische en technische aard ter verwezenlijking van de doelstellingen van de G..., welke erin bestaat risicokapitaal ter beschikking te stellen aan ondernemingen en technische bijstand en financieel technisch advies te verstrekken aan ondernemingen.

Dit blijkt ook uit de stukken die werden gevoegd aan de nota met de detailbeschrijving van de incidenten, opgesteld door eiser, zoals de nota voor de dossiers E..., N...³, T... enz... (stuk VIII van eisende partij).

Op 14 maart 1995 richtte eiser een schrijven aan de raad van bestuur van de G... met betrekking tot de juridische aangelegenheden.

In deze brief stelde eiser duidelijk dat de raad heeft beslist en bevestigd dat de Juridische aangelegenheden bij de G... onder zijn leiding en op zijn initiatief werden behandeld. In dit schrijven preciseert eiser duidelijk dat dit kadert in de arbeidsovereenkomst betreffende zijn permanente functie bij de G...

Eiser klaagt zich in die brief over het feit dat de juridische aangelegenheden feitelijk in handen worden gespeeld van een niet daartoe gemandateerd extern jurist en vraagt aan de raad daaraan een einde te stellen. Verweerster heeft op geen enkel ogenblik weerlegd dat eiser inderdaad in het kader van de arbeidsovereenkomst betreffende zijn permanente functies bij de G..., belast was met de juridische aangelegenheden.

Dat eiser effectief werknemer was voor zijn fulltime activiteit bij verweerster wordt ook bevestigd door de modaliteiten van de betaling van zijn loon, zoals dit blijkt uit de loonafrekeningen.

Toen in 1992 een discussie rees met de Hulpkas voor Zelfstandigen, die beweerde dat eiser een zelfstandige bezoldigde was, heeft de G... een attest opgesteld om dit tegen te spreken en uitdrukkelijk te bevestigen dat eiser als een bediende was aangeworven. De Hulpkas heeft dit daarop ook aanvaard.

De modaliteiten van vergoeding (R.S.Z.-inhoudingen als bediende, feestdagenregeling als bediende, aanvullende pensioenregeling als bediende, vakantieregeling als bediende) wijzen op het feit dat eiser met verweerster voor bijkomende opdrachten met verweerster verbonden was met een arbeidsovereenkomst.

Gelet op wat hierboven werd uiteengezet en gelet op de ontslagomstandigheden die het onmogelijk maakten aan eiser om andere overtuigingsstukken met betrekking tot zijn werkzaamheden te verzamelen, oordeelt deze rechtbank dat eiser wel degelijk het bewijs levert van het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen hem en de G...,

111.2.2.De gevorderde bedragen.

111.2.2.1. De onzeggingsvergoeding.

Eiser vordert de veroordeling van verweerster tot betaling van een bedrag van 436.422,76 € ten titel van opzeggingsvergoeding, gelijk aan het loon en de voordelen van 24 maanden.

Verweerster stelt dat de opzeggingsvergoeding bij toepassing van artikel 82 van de Arbeidsovereenkomstenwet slechts 9 maanden loon kan bedragen.

Overeenkomstig artikel 39, § 1, ^{1o} van de Arbeidsovereenkomstenwet is de partij die een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd beëindigt zonder dringende reden en zonder inachtneming van de opzeggingstermijn bepaald in artikel 82 van de Arbeidsovereenkomstenwet gehouden aan de andere partij een vergoeding te betalen die gelijk is aan het lopend loon dat overeenstemt met:

- hetzij de duur van de opzeggingstermijn;
- hetzij het resterend gedeelte van die termijn.

Verweerster is bijgevolg een opzeggingsvergoeding verschuldigd aan eiser.

Artikel 82, § 3 van de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978 bepaalt dat wanneer het jaarlijks loon 650.000 Bef overschrijdt, de door de werkgever en de bediende in acht te nemen opzeggingstermijn moet worden vastgesteld hetzij bij overeenkomst, gesloten ten vroegste op het ogenblik waarop de opzegging wordt gegeven, hetzij door de rechter.

Indien de opzegging wordt gegeven door de werkgever, mag de opzeggingstermijn niet korter zijn dan de in § 2, eerste en tweede lid, vastgestelde termijnen.

De opzeggingstermijn dient door de rechter te worden bepaald met inachtneming van de op het tijdstip van de kennisgeving van de opzegging voor de bediende bestaande kans om spoedig een gelijkwaardige betrekking te vinden (Cass. 8 september 1980, *Arr. Cass.* 1980-81, 17), rekening houdend met zijn anciënniteit, zijn leeftijd en de belangrijkheid van zijn functie en van het bedrag van zijn loon, dit volgens de gegevens eigen aan de zaak (Cass. 17 september 1975, *T.S.R.* 1976, 14; Cass. 3 februari 1986, *J.T.T.* 1987, 58; Cass. 4 februari 1991, *R. W.* 1990-91, 1.407), en met inachtneming van beiderzijdse belangen (Cass. 9 mei 1994, *Soc. Kron*, 1994, 253, noot). Die kans moet door de rechter in beginsel beoordeeld worden op het tijdstip dat de opzegging gegeven wordt.

De billijkheid is geen criterium bij het bepalen van de opzeggingstermijn (Cass. 14 mei 1990, *R.W.* 1990-91, 565).

De rechter dient daarbij slechts rekening te houden met de feiten die bestonden op het tijdstip van het ontslag, in zoverre deze feiten de voor de bediende bestaande kans om spoedig een gelijkwaardige en passende betrekking te vinden, beïnvloeden (Cass. 6 november 1989, *J.T.T.* 1989, 482, noot C.W.).

Terecht merkt verweerster op dat eiser als statutair ambtenaar met de graad van inspecteur-generaal bij het Ministerie van Financiën met verlof was.

Op het tijdstip van de kennisgeving van de opzegging bestond er voor eiser geen risico om niet spoedig een gelijkaardige betrekking te vinden, aangezien hij zijn functie als inspecteur-generaal bij het Ministerie van Financiën onmiddellijk na de beëindiging opnieuw kon opnemen.

Terecht merkt verweerster op dat de betrekking van inspecteur-generaal bij het Ministerie van Financiën een topfunctie is in administratie en dat beide functies dus bijna gelijkwaardig zijn.

Eiser wijst er echter terecht op dat zijn vergoeding als ambtenaar beduidend lager ligt dan die welke hij ontving bij de G....

De rechtbank oordeelt in casu dat een opzeggingsvergoeding, gelijk aan 13 maanden loon en voordelen (eiser had een anciënniteit van 1 juli 1984 tot 4 augustus 1995, is geboren op 29 september 1938 en had een jaarloon van 218.211,38 C), gepast voorkomt.

De vordering van eiser is bijgevolg gegrond voor een bedrag van:

$$\frac{218.211,38 \times 13}{12} = 236.395,66 \text{ €bruto.}$$

De vordering is op dit punt gedeeltelijk gegrond.

III.2.2.2. Vakantiegeld dienstjaar 1994- vakantiegeld dienstjaar 1995 — eindejaarspremie.

Eiser vordert de veroordeling van verweerster tot betaling van een bedrag van 20.577,74 € ten titel van saldo vakantiegeld dienstjaar 1994, vakantiedienstjaar 1995.

Deze vordering wordt door verweerster niet betwist en de berekening, zoals uiteengezet in besluiten van eiser, werd op juiste wijze doorgevoerd.

De vordering is op dit punt gegrond.

Eiser vordert de veroordeling van verweerster tot betaling van een bedrag van 19.736,28 € ten titel van vakantiegeld dienstjaar 1995.

Verweerster betwist deze vordering niet.

De berekening, zoals uiteengezet door eiser in besluiten, werd op correcte wijze doorgevoerd. De vordering is op dit punt gegrond.

Eiser vordert de veroordeling van verweerster tot betaling van een bedrag van 7.982,75 € ten titel van pro rata eindejaarspremie.

Verweerster betwist deze vordering niet.

De berekening zoals uiteengezet door eiser in besluiten werd op correcte wijze doorgevoerd.

De vordering is op dit punt gegrond

111.2.2.3. Schadevergoeding wegens misbruik van ontslagrecht.

Eiser vordert de veroordeling van verweerster tot betaling van een bedrag van 24.789,29 € ten titel van schadevergoeding wegens misbruik van ontslagrecht.

Eiser stelt dat verweerster, door de omstandigheden die gepaard zijn gegaan met het ontslag, een grove fout beging in de zin van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek, waardoor hij schade zou hebben geleden.

De bediende die beweert dat de werkgever zich schuldig heeft gemaakt aan rechtsmisbruik, is gehouden tot bewijs hiervan (Arbh. Brussel, 27 november 1987, *J.T.T.* 1988, 287).

Het Hof van Cassatie oordeelde reeds herhaalde malen dat elk der partijen op elk ogenblik een einde kon stellen aan de contractuele relaties (Cass. 31 oktober 1975, *Arr. Cass.* 1975, 287).

Opdat er sprake zou zijn van rechtsmisbruik bij ontslag, is vooreerst een fout vereist die onderscheiden is van het niet in acht nemen van de regelen betreffende het beëindigen van de arbeidsovereenkomst.

De loutere miskennen van de ontslagregelen levert geen rechtsmisbruik op.

Zoals bij het willekeurig ontslag van werklieden kan de voor rechtsmisbruik in aanmerking komende fout bestaan in het motief zelf van de beëindiging of in de omstandigheden waarmee het ontslag gepaard gaat.

Naast een fout onderscheiden van de miskennen van de ontslagregelen, vereist het bestaan van rechtsmisbruik bij ontslag van bedienden een bijzondere materiële of morele schade, die onderscheiden is van die welke onderscheiden is van die welke wordt veroorzaakt door het ontslag zelf (Arbh. Brussel 8 januari 1991, *T.S.R.* 1991, 187).

De forfaitaire opzeggingsvergoeding, die in geval van onregelmatig beëindiging van de arbeidsovereenkomst, verschuldigd is, vergoedt immers op zich alle schade die, zowel materieel als moreel, uit de beëindiging van de arbeidsovereenkomst voortvloeit (Cass. 7 mei 2001, *J.T.T.* 2001, 410, noot C. Wantiez).

Het feit dat de onmiddellijk beëindiging van de arbeidsovereenkomst gepaard gaat met het onder bewaking wegsturen van de betrokkene uit de lokalen, blokkeren van het dienstvoertuig, de verplichting de sleutels af te geven en het onder toezicht stellen van de computer, maakt nog geen misbruik van recht uit (Arbil. Brussel 23 mei 1991, *T.S.R.* 1991, 297).

In casu bekleedde eiser een vertrouwensfunctie bij de G.... Gelet op de gespannen sfeer tussen eiser en de G... en de vertrouwelijke informatie waarover hij beschikte als werknemer bij de G..., is het opleggen van het onmiddellijk verbod om de werkplaats te betreden niet oneerbiedig, lichtzinnig of kwaadaardig, alhoewel uiteraard dergelijk optreden voor eiser hard aankwam. Deze handelswijze maakt echter geen fout uit in hoofde van de G....

Verder stelt eiser dat de werkelijke reden van zijn ontslag lag in het stelselmatig eisen om de taalwetgeving van de statuten van de G... na te leven.

Dit wordt door verweerster betwist en eiser brengt hiervan geen afdoend bewijs bij.

De rechtbank besluit bijgevolg dat eiser geen fout aantoot in hoofde van verweerster waardoor hij een bijzondere schade zou hebben geleden, die onderscheiden is van die welke veroorzaakt is door het ontslag zelf.

De vordering is op dit punt ongegrond.

Sociale documenten.

Eiser vordert de veroordeling van verweerster tot afgifte van de loonbescheiden met betrekking tot de door deze rechtbank toegekende bedragen, op straffe van een dwangsom van 2.500 €per ontbrekend document.

Aangezien eiser verbonden was door een arbeidsovereenkomst, is verweerster gehouden voormelde sociale en fiscale documenten af te leveren.

De rechtbank is echter van oordeel dat een dwangsom van 2.500 €per ontbrekend document overdreven is.

De rechtbank besluit bijgevolg verweerster te veroordelen tot afgifte van de aangepaste sociale en fiscale bescheiden (C4, loonfiches, individuele rekening, vakantieattesten en fiche 281.10), dit onder verbeurte van een dwangsom van 25 € per dag en per ontbrekend document, bij niet-afgifte ervan binnen de twee maanden na de betekening van huidig vonnis en met een maximum van 1.000 € (met uitzondering van het attest 281.10).

Alle andere middelen zijn terzake niet dienend.

OM DEZE REDENEN,

DE RECHTBANK,

Rechtsprekende op tegenspraak en in eerste aanleg;

Verklaart zich materieel bevoegd om kennis te nemen van huidig geding.

Verklaart de vordering van eiser ontvankelijk en in de volgende mate gegrond;

Veroordeelt verweerster tot betaling aan eiser van volgende bedragen:

236.395,66 €bruto ten titel van opzeggingsvergoeding,

20.577,74 €bruto ten titel van vakantiegeld dienstjaar 1994, vakantiedienstjaar 1995,

19.736,28 €bruto ten titel van vakantiegeld dienstjaar 1995,

7.982,75 €bruto ten titel van eindejaarspremie,

te vermeerderen met de wettelijke intresten vanaf de eisbaarheid en de gerechtelijke intresten vanaf de dagvaarding op de met voormelde bruto-bedragen overeenstemmende netto-bedragen.

Veroordeelt verweerster tot afgifte aan eiser van de aangepaste sociale en fiscale bescheiden (C4, loonfiche, individuele rekening, vakantieattesten en fiche 281.10), dit onder verbeurte van een dwangsom van 25 €per dag en per ontbrekend document bij niet afgifte ervan binnen de twee maanden na betekening van huidig vonnis en met een maximum van 1.000 €(met uitzondering van de fiscale fiche 281.10).

Verklaart huidig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, met mogelijkheid tot borgstelling of kantonnement.

Veroordeelt verweerster tot de kosten van het geding, begroot in hoofde van eisende partij op 102,31 €dagvaardingskosten en 209,72 €rechtsplegingvergoeding.

Aldus geoordeeld en uitgesproken, door de 2de kamer van de Arbeidsrechtbank van Brussel,
in openbare terechtzitting van 16 februari 2007

door:

A. S,

J. V,

V. S,

Rechter,
Rechter in sociale zaken werkgever,
Rechter in sociale zaken werknemer,

Bijgestaan door T. D,

Griffier,